

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2012-2015

ROZDZIAŁ I

Określenie problemu, założenia i cele Programu

§ 1

Niniejszy program ma na celu zwiększenie skuteczności wszechstronnych działań Gminy Działdowo, polegających na przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, rozumianej zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, jako jednorazowe albo powtarzające się umyślnie działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym i psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Rozpowszechnienie zjawiska oraz skutki wynikające z pozostawienia ofiar i świadków w sytuacji przemocy przez wiele lat, stanowią poważne wyzwanie dla Gminy Działdowo. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie oraz istniejących zasobów instytucjonalnych do radzenia sobie z tym problemem wskazały na konieczność podjęcia działań w następujących obszarach:

- działania edukacyjne wśród mieszkańców;
- działania edukacyjne wśród osób świadczących profesjonalną pomoc, w tym: pracowników policji, pomocy społecznej, oświaty, służby zdrowia, pomocy pedagogiczno – psychologicznej i pomocy administracyjno – prawnej;
- wprowadzenie procedur i standardów pomagania ofiarom przemocy w rodzinie dla poszczególnych służb, które stykają się z problemem przemocy domowej;
- rozszerzenie oferty specjalistycznej pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie;
- zorganizowanie spójnego systemu oddziaływań interwencyjno – korekcyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie;
- stworzenie skoordynowanego systemu pomagania ofiarom przemocy w rodzinie;
- prowadzenie badań oraz zbieranie danych dotyczących rozmiarów przemocy w rodzinie.

Przystępując do opracowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2012-2015, przyjęto założenie, że tylko interdyscyplinarne działania mogą przyczynić się do zmniejszenia skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz zwiększenia skuteczności pomocy dla rodzin, w których ten problem występuje. Przedstawiony Program – jako projekt wieloletni – ma stworzyć podstawy do utworzenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, o którym mowa w art. 6 ust.2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Program w swoich założeniach uwzględnia specyfikę Gminy Działdowo. Odpowiada na potrzeby różnych grup społecznych (dzieci, młodzieży, osób starszych itd.), doznających przemocy w rodzinie oraz problemy wskazane przez społeczności lokalne. Zakłada współpracę wielu służb, instytucji i organizacji pozarządowych na poziomie

ogólno wiejskim. Określa też kierunki działań prewencyjnych, wskazuje zadania pomocowe kierowane do poszczególnych członków rodzin, w których ten problem występuje oraz proponuje działania zwiększające kompetencje i profesjonalizm osób pomagających. Program przewiduje również monitoring, ewaluację i supervizję jako metodę wspierania rozwoju zawodowego zwiększając jakość i efektywność niesionej pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie.

Warunkiem osiągnięcia celów Programu jest podpisanie porozumień o współpracy z partnerami z kluczowych dla przeciwdziałania przemocy w rodzinie sektorów, w tym m.in. z policją, sądem, prokuraturą. Zakłada się, że w efekcie realizacji Programu nastąpi wzrost świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie, że jak największa liczba przypadków przemocy będzie rozpoznawana wcześniej oraz że zostanie uruchomiony – oparty na procedurach i standardach – zintegrowany i efektywny system pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie.

Ośrodek w swoim założeniu, poza głównym celem działaniem, jakim jest zapewne wszechstronnej pomocy ofiarom przemocy i wspierania w rozwiązywaniu sytuacji kryzysowych w rodzinie, miałby również prowadzić działalność edukacyjną – szkoleniową i doradczą, stworzyć i prowadzić internetową bazę danych o miejscach pomocy oraz monitorować działania podejmowane w ramach systemu.

§ 2

Celem ogólnym Programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zwiększenie skuteczności pomocy dla rodzin, w których ten problem występuje.

§ 3

Celami szczegółowymi Programu są:

1. podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie,
2. zwiększenie dostępności i efektywności działań profilaktycznych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie adresowanych do różnych grup społecznych,
3. zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników służb, instytucji i organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,
4. dostosowanie zasobów istniejących na terenie gminy Działdowo do potrzeb tworzonego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
5. zapewnienie kompleksowej pomocy rodzinom, w których występuje przemoc z uwzględnieniem potrzeb wszystkich członków rodziny,
6. zintegrowanie środowisk i działań na rzecz ograniczenia zjawiska przemocy w rodzinie.

ROZDZIAŁ II

Zadania Programu

1. Cel, o którym mowa w § 3 pkt 1, będzie realizowany w szczególności poprzez:
 - 1) upowszechnienie informacji na temat przemocy w rodzinie, a w szczególności czynników ryzyka, możliwości przeciwdziałania i ochrony przed przemocą oraz podnoszenie wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie,
 - 2) współdziałanie w organizacji kampanii społecznych ukierunkowanych na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, propagujących konstruktywne formy współżycia oraz wychowania w rodzinie,

- 3) prowadzenie akcji informacyjnych kierowanych do różnych grup odbiorców i środowisk na temat zjawiska przemocy w rodzinie, sposobów jej przeciwdziałania oraz możliwości uzyskania pomocy na terenie gminy,
 - 4) badanie postaw społecznych mieszkańców wobec zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Cel, o którym mowa w § 3 pkt 2, będzie realizowany w szczególności poprzez:
- 1) przegląd oferty profilaktycznej, ocenę jej efektywności oraz promocję w środowisku lokalnym,
 - 2) współpracę z realizatorami programów przeciwdziałania przemocy w środowiskach szkolnych i rówieśniczych,
 - 3) realizację programów edukacyjnych adresowanych do dzieci, młodzieży, nauczycieli i pracowników przedszkoli, szkół, innych placówek oświatowych oraz placówek opiekuńczo – wychowawczych m.in.:
 - a) konstruktywnej komunikacji interpersonalnej,
 - b) wychowanie bez przemocy,
 - c) modyfikację agresywnych zachowań,
 - d) mediacji i umiejętności rozwiązywania konfliktów bez przemocy,
 - 4) realizację programów profilaktycznych ukierunkowanych na rozwój umiejętności wychowawczych rodziców,
 - 5) wczesne rozpoznawanie i reagowanie na sytuację, w których istnieje podejrzenie występowania przemocy w rodzinie bądź zagrożenie wystąpienia przemocy,
 - 6) ewaluację programów profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowanych w gminie Działdowo.
3. Cel, o którym mowa w § 3 pkt 3, będzie realizowany w szczególności poprzez:
- 1) szkolenie grup zawodowych realizujących zadania tworzonego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
 - 2) uruchomienie i realizację programu szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla:
 - a) pracowników poradni psychologiczno – pedagogicznych,
 - b) psychologów i pedagogów szkolnych,
 - 3) umożliwienie podnoszenia kwalifikacji specjalistom, konsultantom, doradcom świadczącym pomoc specjalistyczną w placówkach działających w tworzonego systemie, w tym członkom i pracownikom organizacji pozarządowych,
 - 4) opracowanie oraz wdrażanie standardów i procedur postępowania wobec osób doznających przemocy i stosujących przemoc w rodzinie,
 - 5) prowadzenie superwizji dla realizatorów zadań tworzonego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
4. Cel, o którym mowa w § 3 pkt 4, będzie realizowany w szczególności poprzez:
- 1) prowadzenie diagnozy potrzeb oraz ocenę istniejących zasobów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie gminy Działdowo,
 - 2) inicjowanie przekształceń, pozyskiwanie środków oraz uruchomienie nowych placówek i/lub programów, zgodnie z istniejącymi potrzebami,
 - 3) standaryzację placówek działających w tworzonego systemie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
 - 4) ewaluację udzielanej pomocy pod względem przydatności, efektywności i racjonalności wydatków.
5. Cel, o którym mowa w § 3 pkt 5, będzie realizowany w szczególności poprzez:
- 1) udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy w rodzinie pozostającym w środowisku zamieszkania,
 - 2) udzielanie pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie zmuszonym do opuszczenia dotychczasowego miejsca zamieszkania,

- 3) wspieranie programów interwencyjnych w sprawach dzieci, które są ofiarami i świadkami przemocy w rodzinie,
 - 4) wspieranie programów psychoedukacyjnych kierowanych do dzieci, które są ofiarami i świadkami przemocy w rodzinie,
 - 5) realizowanie programów interwencji i wsparcia dla osób starszych doznających przemocy ze strony swoich bliskich lub opiekunów,
 - 6) poszerzenie oferty placówek leczenia odwykowego o programy dla osób doznających przemocy w rodzinie i stosujących przemoc,
 - 7) wspieranie programów pomocy psychoterapeutycznej dla:
 - a) osób doznających przemocy w rodzinie,
 - b) dzieci krzywdzonych
 - c) osób stosujących przemoc w rodzinie,
 - 8) prowadzenie oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,
 - 9) wspieranie programów kierowanych do sprawców przemocy w rodzinie przebywających w zakładach penitencjarnych,
 - 10) wspieranie programów zapewniających bezpieczeństwo socjalne osobom doznającym przemocy w rodzinie.
6. Cel, o którym mowa w § 3 pkt 6, będzie realizowany w szczególności poprzez:
- 1) tworzenie interdyscyplinarnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie gminy Działdowo,
 - 2) współpraca podmiotów wskazanych w programie, w szczególności instytucji samorządowych i organizacji pozarządowych oraz koordynację działań podejmowanych w ramach tworzonego systemu,
 - 3) utworzenie systemu informacji o zjawisku przemocy w rodzinie i udzielanej pomocy na terenie gminy Działdowo oraz monitorowanie realizacji Programu,
 - 4) udostępnienie informacji zgromadzonych w systemie zainteresowanym służbom, instytucjom i organizacjom oraz mieszkańcom gminy Działdowo,
 - 5) opracowanie i upowszechnienie informatora o Programie oraz instytucjach i organizacjach realizujących zadania gminy Działdowo zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

ROZDZIAŁ III

Koordynacja i Realizacja Programu

Koordynacja Programu:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Działdowie,
- 2) Urząd Gminy Działdowo.

Realizatorami Programu są:

- 1) Wójt Gminy Działdowo poprzez Urząd Gminy Działdowo,
- 2) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Działdowie,
- 3) Partnerzy Wewnętrzni, tj. Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Działdowie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Działdowo,
- 4) Partnerzy Zewnętrzni, tj. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Działdowie, policja, służby więzienne, sądy, poradnie psychologiczno – pedagogiczne, administracja rządowa, media, szkoły, przedszkola, kościoły, a także eksperci, którzy - w zależności od celu i rodzaju zadania – są zapraszani do współpracy przez realizatorów Programu.

ROZDZIAŁ IV

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Działdowo

§ 6

1. W celu przedstawiania wniosków, opinii w zakresie realizacji Programu, a także wskazywania priorytetów w tym zakresie oraz inicjowania innych przedsięwzięć dla zwiększenia skuteczności rozwiązywania problemów przemocy w rodzinie, Wójt Gminy Działdowo może powołać Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Działdowo, bez prawa do wynagrodzenia dla jego przedstawicieli z tego tytułu.

ROZDZIAŁ V

Zasady finansowania Programu

§ 7

Finansowanie realizacji zadań Programu będzie dokonywane ze środków budżetowych Gminy Działdowo, w tym dotacji celowych, darowizn, zapisów i innych wpływów od osób prawnych i fizycznych oraz funduszy Unii Europejskiej, a także ze środków własnych realizatorów.